

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön vastaaminen / Kunnan ehdokkaiden nimeäminen (2025-2027) - Pelkosenniemen Vuokratalot Oy.

Kunnanhallitus 30.03.2026 § 117
84/00.00.01/2025

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää: 1) merkitä tiedoksi kunnallisvalituksen 2) esittää lausuntonaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle liitteenä olevan lausunnon.
Päätös	Kunnanhallitus päätti: 1) merkitä tiedoksi kunnallisvalituksen 2) esittää lausuntonaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle liitteenä olevan lausunnon.
Käsittely	<p>Pykälä käsiteltiin tilinpäätöksen käsittelyn välissä varajäsenen saapumisen vuoksi. Elinvoimajohtaja, tekninen johtaja ja hyvinvointijohtaja poistuivat kokouksesta 14:48.</p> <p>Markku Kankaanranta jääväsi itsenä ja poistui kokouksesta esteellisenä. Kankaanrannan varajäsen Tero Luoma-aho saapui kokoukseen 14:48.</p> <p>Laura Lakso jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta 14:50. Varapuheenjohtaja Timo Tossavainen johti puhetta pykälän käsittelyn ajan.</p> <p>Tero Luoma-aho esitti, että Kunnanhallitus päättää 1. kumota aiemman päätöksensä tytäryhtiöiden hallitusten määräaikaisista nimityksistä 2. todeta, että tytäryhtiöiden hallinto jatkuu voimassa olevan tilanteen mukaisesti siihen saakka, kunnes tytäryhtiöiden hallitusten valinta saa lainvoimaisen ratkaisun.</p> <p>Esitys raukesi kannattamattomana.</p> <p>Tero Luoma-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.</p>
Perustelut	<p>Pelkosenniemen kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 3.11.2025 § 357 kunnan ehdokkaisen nimeämisestä Pelkosenniemen Vuokratalot Oy 2025-2027. Kunnanhallitus on käsitellyt päätökseen liittyvän oikaisuvaatimuksen 19.1.2026 § 7.</p> <p>Kati Nenonen on jättänyt asiassa kunnallisvalituksen Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 27.2.2026. Valituksessa vaaditaan kunnanhallituksen päätösten kumoamista ja täytäntöönpanon keskeyttämistä.</p> <p>Hallinto-oikeus pyytää kunnanhallitusta antamaan lausunnon oheisen valituksen, täytäntöönpanon keskeyttämishakemuksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen johdosta 7.4.2026 mennessä.</p> <p>Pelkosenniemen kunnan hallintosäännön § 22 kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta kohta 6. mukaisesti kunnanhallitus päättää kunnan puolesta annettavasta lausunnosta pois lukien erillislainsäädännön nojalla annettavasta lausunnosta</p>

Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö, valitus sekä esitys kunnanhallituksen lausunnoksi.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 19.01.2026 § 7

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana esitetyin perustein.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	<p>Kunnanhallitus piti kokoustaunon 18:13-18:17 ennen pykälän käsittelyä.</p> <p>Marko Poikela, Markku Kallio ja Tarja Kallio palasivat kokoukseen 18:17</p> <p>Laura Lakso oli edelleen poissa kokouksesta käsittelyn ajan. Timo Tossavainen jatkoi kokouksen puheenjohtajana.</p> <p>Markku Kankaanranta ja Heidi Karnaattu jäivät itsensä ja poistuivat kokouksesta esteellisenä klo 18:17. Kankaanrannan henkilökohtainen varajäsen Tero Luoma-aho saapui kokoukseen 18:17.</p> <p>Tero Luoma-aho esitti, että hyväksytään oikaisuvaatimus ja asia palautetaan valmisteluun. Esitys raukesi kannattamattomana.</p> <p>Tero Luoma-aho jätti asiassa eriävän mielipiteen.</p>

Perustelut

Kati Nenonen on jättänyt oikaisuvaatimuksen 25.11.kunnanhallituksen 3.11.2025 § 357/2025 Kunnan ehdokkaiden nimeäminen (2025-2027) - Pelkosenniemen Vuokratalot Oy päätöksestä. Oikaisuvaatimus: vaadin kunnanhallituksen kokouksen päätöksen § 357 kumoamista, koska kyse on lain kiertämisestä.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä esittää, että kunnanhallitus pyrkii tekemään täytäntöönpanokiellon hyödyttömäksi valitsemalla väliaikaiset henkilöt tytäryhtiön hallitukseen.

Kunnanhallitus on oikaisuvaatimuksen jättäjän esittämän mukaisesti todennut 6.10. kunnallisvalitukseen vastatessaan, että valituksessa mainitut esteellisyyssäännökset eivät koske tytäryhtiöiden hallituspaikkojen valintaa. Tämän jälkeen hallinto-oikeus antoi asiassa 1340/2025 välipäätöksen 22.10.2025, jossa hallinto-oikeus kielsi kohtien 2 ja 3 täytäntöönpanon.

Kuten kunnanhallituksen päätöspöytäkirjoista ilmenee, kunnanhallitus teki kutakin yhtiötä koskevat erilliset päätökset selkeyden vuoksi. Menettelyn

tarkoituksena oli varmistaa, ettei jää epäselväksi, että kunnanhallitus on tulkinnut hallinto-oikeuden täytäntöönpanokieltoa siten, että kunnanhallitus on valituksenalaisessa päätöksessään voinut menetellä virheellisesti esteellisyyttä ja/tai kuntalain 47 §:ää koskevassa tulkinnassa.

Tämän johdosta kunnanhallitus käsitteli asian uudelleen ottaen huomioon mahdollisen esteellisyyden, kuntalain 47 §:n, hallintosäännön sekä konserniohjeen. Kunnanhallituksen tarkoituksena ei missään vaiheessa ole ollut täytäntöönpanokiellon kiertäminen, vaan asian käsitteleminen lain edellyttämällä tavalla.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 357

Päätösesitys	Kunnanhallitus nimeää ehdokkaat yhtiön hallitukseen väliaikaisesti siihen saakka, kunnes hallinto-oikeus ratkaisee asian 1340/2025
Päätös	<p>Kunnanhallitus nimesi ehdokkaiksi Laura Lakson, Pekka Nymanin ja teknisen johtajan yhtiön hallitukseen väliaikaisesti siihen saakka, kunnes hallinto-oikeus ratkaisee asian 1340/2025.</p> <p>Tämän pykälän osalta pöytäkirjan tarkastajaksi Timo Tossavaisen sijaan valittiin Annika Kostamo</p>
Käsittely	<p>Markku Kankaanranta oli poissa pykälän käsittelyn ajan. Kankaanrannan henkilökohtainen varajäsen Tero Luoma-aho oli pykälän käsittelyn ajan saapuvilla.</p> <p>Timo Tossavainen esitti Pelkosenniemen Vuokratalot Oy:n väliaikaiseen hallitukseen Laura Laksoa, Pekka Nymania ja teknistä johtajaa, kunnes hallinto-oikeus ratkaisee asian. Tarja Kallio kannatti esitystä. Laura Lakso jääväsi esityksen myötä itsensä ja poistui kokouksesta 17:40-17:53 Lakson henkilökohtainen varajäsen Annika Kostamo saapui kokoukseen pykälän käsittelyn ajaksi 17:40-17:53.</p> <p>Heidi Karnaattu saapui kokoukseen 17:40</p> <p>Puheenjohtajan ollessa esteellinen, varapuheenjohtaja Timo Tossavainen toimi pykälän käsittelyn ajan puheenjohtajana.</p> <p>Kokouksen pöytäkirjantarkastajaksi on valittu Timo Tossavainen. Tossavaisen ollessa puheenjohtaja, pykälän kohdalla tulee valita uusi pöytäkirjantarkastaja. Kunnanhallitus päätti, että Annika Kostamo toimii tämän pykälän osalta pöytäkirjantarkastajana.</p>

Tero Luoma-aho esitti, että ketään ei valita, kunnes hallinto-oikeus ratkaisee asian. Uusia henkilöitä ei voida valita koska valinnalla kierretään valitusta ja hallinto-oikeuden toimeenpanokieltoa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tulee Tossavaisen esitys, kun muita henkilöitä ei ole esitetty.

Tero Luoma-aho jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Perustelut

Pelkosenniemen kunnanhallitus on päätöksellään 16.6.2025 § 200 nimennyt kunnan omistamiin konserniyhtiöihin edustajat. Päätöksestä on jätetty oikaisuvaatimus, joka on käsitelty kunnanhallituksessa 11.8.2025 § 242. Kunnanhallituksen päätöksestä, hylätä oikaisuvaatimus perusteettomana, on jätetty valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kunnanhallitus on lausunut valituksen johdosta 06.10.2025 § 318. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on antanut asiassa 1340/2025 välipäätöksen 1518/2025, 22.10.2025. Hallinto-oikeuden välipäätös kieltää 16.6.2025 § 200 päätöksen kohtien 2 ja 3 täytäntöönpanon, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu tai asiassa toisin määrätään. Hallinto-oikeus antaa päätöksen kunnallisvalitukseen myöhemmin erikseen.

Täytäntöönpanokiellon vuoksi kunnanhallituksen on perusteltua nimetä väliaikaiset edustajat konserniyhtiöihin. Viimeisin asiassa lainvoimainen päätös on kunnanhallituksen 17.08.2023 § 300, jossa kunnan edustajat on päätetty konserniyhtiöihin toimikaudelle 2024-2025.

Kuntalain 47 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Hallintosäännön 20 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kunnan konserniohjeen 9 kohdan mukaan hallintosäännössä määritelty toimielin (*Pelkosenniemellä kunnanhallitus*) päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolainmukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvittaessa hallituksen jäsenille tulee järjestää riittävä koulutus osaamisen tueksi ja ylläpitämiseksi.

Ensinnäkin, tytäryhtiön hallitukseen nimettävien ehdokkaiden valinnassa lähtökohtana tulee olla ehdokkaiden kyky tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa.

Toiseksi, hallituksen valinnassa on syytä ottaa huomioon yhteisön toimiala ja toiminnan laajuus sekä yhteisön strateginen merkitys kunnan toiminnassa. On eri asia, harjoittaako yhteisö merkittävää liiketoimintaa markkinoilla vai onko kysymys esimerkiksi kiinteistöyhtiöstä, joka omistaa ja hallitsee vuokra-asuntoja.

Kunnanhallitus katsoo, että ehdokkaiksi nimetyillä henkilöillä on riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kykyä tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa. Lisäksi kunnanhallitus järjestää tarvittaessa konserniohjeen mukaisesti riittävää koulutusta osaamisen tueksi ja ylläpitämiseksi.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.